

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก
**The Development of Comprehensive Reading Ability of Prathomsuksa 6
Students Using OK5R System with Exercises**

ชนิกานต์ วันแก้ว และ บุษบา บัวสมบุญ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

Chanikhan Wankaew and Busaba Buasomboon

Silpakorn University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Chanikhan241996@gmail.com

บทคัดย่อ

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึกนี้ เป็นวิจัยเชิงทดลอง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้านการอ่านจับใจความให้มีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลกุญบุรี (วัดวังยาว) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 31 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก จำนวน 4 แผน 2) แบบทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก และ 4) แบบฝึกการอ่านจับใจความ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสถิติทดสอบ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

สรุปผลการวิจัยตามจุดประสงค์พบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก โดยนักเรียนมีความคิดเห็นเชิงบวก และอยู่ในระดับมาก ($M = 4.48$, $SD = 0.61$)

* วันที่รับบทความ : 25 ตุลาคม 2567; วันแก้ไขบทความ 29 ตุลาคม 2567; วันตอบรับบทความ : 3 พฤศจิกายน 2567

Received: October 25 2024; Revised: October 29 2024; Accepted: November 3 2024

คำสำคัญ: ความคิดเห็น; ความสามารถในการอ่านจับใจความ; แบบฝึก; วิธีการสอนแบบ OK5R

Abstract

The development of the comprehensive reading ability of Prathomsuksa 6 students using the OK5R system with exercises was experimental research to develop reading comprehension learning management to be effective. The purposes of this research were 1) to compare the reading comprehension ability of Prathomsuksa 6 students before and after learning management using the OK5R system with exercises, and 2) to study Prathomsuksa 6 students' opinions toward learning management using the OK5R system with exercises. The sample used in this research was Prathomsuksa 6/1 students in Anubankuiburi (Watwangyao) while studying in the 1st semester of the academic year 2024. Simple random sampling was conducted by choosing 31 students of Prathomsuksa 6 and also using several classrooms as a random unit. The instruments used in this research were 1) 4 lesson plans using the OK5R system with exercises 2) a reading comprehension test 3) a questionnaire on the students' opinions about lesson plans using the OK5R system with exercises 4) the comprehensive reading exercises. The data were analyzed by using mean (M), standard deviation (SD), content analysis, and dependent samples t-test.

The research findings were as follows 1) The reading comprehension ability of Prathomsuksa 6 students after learning management using the OK5R system with exercises was significantly higher than before learning management at the .05 level. 2) The Prathomsuksa 6 students' opinions towards learning management using the OK5R system with exercises, learning management, learning environment, and teaching Benefits were positive at a high agreement level. (M = 4.48, SD = 0.61)

Keywords: Opinion; Reading Comprehension Ability; Exercises; OK5R System

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ช่วยส่งเสริมและพัฒนาความรู้ให้กับผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านสามารถสรุปข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และมีความเท่าทันต่อเหตุการณ์ ส่งเสริมประสบการณ์ที่เพิ่มพูนให้แก่ผู้อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 37) ความสามารถทางการอ่านเป็นทักษะทางภาษาไทยที่มีความสำคัญต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษา โดยมีการกำหนดให้เรียนในรายวิชาภาษาไทย สาระที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด นำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ครูผู้สอนควรฝึกฝนให้นักเรียนมีทักษะในการอ่าน โดยเฉพาะความสามารถในการอ่านจับใจความ เนื่องจากเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก การอ่านจับใจความเป็นการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอ่าน เป็นพื้นฐานที่สำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป หากนักเรียนจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ คือ อ่านแล้วเกิดความไม่เข้าใจเรื่อง ก็จะทำให้ไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ได้ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่อย่างไร (แววมยุรา เหมือนนิล, 2556 : 17; กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์, 2551 : 111) อย่างไรก็ตามจากการศึกษาผล

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-net) ปีการศึกษา 2563 – 2566 สาระการอ่าน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลกุยบุรี (วัดวังยาว) ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด คือ ร้อยละ
60 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2563, 2564, 2565, 2566) พบว่า
ในปีการศึกษา 2563 - 2566 นักเรียนมีคะแนนในสาระการอ่านเฉลี่ย 71.81, 48.38, 55.03 และ 59.35
ตามลำดับ ซึ่งนักเรียนมีคะแนนในสาระการอ่านของโรงเรียนต่ำกว่าระดับประเทศในปีการศึกษา 2565 คือ
4.33 และปีการศึกษา 2566 คือ 0.26 อีกทั้งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดในปีการศึกษา 2564
- 2566 ส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาในการอ่านอย่างต่อเนื่อง

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนอนุบาลกุยบุรี (วัดวังยาว) พบว่า นักเรียนมีปัญหาในการอ่านจับใจความ กล่าวคือ นักเรียนไม่
สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ ไม่สามารถอ่านจับใจความได้อย่างครบถ้วน ครูต้องให้คำชี้แนะแนวทาง
คำตอบ อยู่เสมอ นักเรียนไม่สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง นักเรียนบางส่วนเบื่อหน่ายไม่ชอบอ่าน
หนังสือ และการทำบันทึกการอ่านมักจะคัดลอกงานจากหนังสือมาส่งครู โดยไม่ได้สรุปเป็นใจความสำคัญ
เนื่องจากนักเรียนไม่มีเทคนิคหรือไม่เข้าใจขั้นตอนการสรุปใจความที่ช่วยให้เข้าใจง่าย ขาดการฝึกฝน และ
ทบทวนอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้เป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย และส่งผลต่อการ
เรียนในสาระการอ่านที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการอ่านจับใจความ และสนใจที่จะพัฒนาแก้ไขปัญหาด้าน
การอ่านจับใจความให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน
จับใจความได้อย่างดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียน
สามารถอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า การสอนอ่านแบบ OK5R เป็นการสอนอ่านที่ Walter
Pauk ได้ศึกษารวบรวมข้อมูลและพัฒนาขั้นตอนการอ่านออกเป็น 7 ขั้นตอน โดยได้แนวคิดการสอนอ่าน
มาจาก Francis P. Robinson ซึ่งมีขั้นตอนการสอนอ่าน คือ ขั้นที่ 1 อ่านอย่างคร่าว ๆ (Overview) ขั้นที่ 2
หาแนวความคิดสำคัญ ขั้นที่ 3 อ่าน (Read) ขั้นที่ 4 จดบันทึก (Record) ขั้นที่ 5 พุดเล่าเรื่องที่อ่าน (Recite)
ขั้นที่ 6 ทบทวน (Review) และขั้นที่ 7 สะท้อนความคิด (Reflect) (Walter Pauk, 1984 : 168-169)

การใช้แบบฝึกพร้อมกับวิธีการสอนแบบ OK5R มีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะการอ่าน
จับใจความ เนื่องจากแบบฝึกสามารถออกแบบให้สอดคล้องกับแต่ละขั้นตอนของ OK5R ได้อย่าง
เฉพาะเจาะจง โดยเฉพาะในขั้นตอนการจดบันทึก (Record) ซึ่งเป็นจุดเน้นของวิธีการสอนแบบ OK5R
แบบฝึกจะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการจดบันทึกและเรียบเรียงใจความสำคัญอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้
แบบฝึกยังส่งเสริมการทบทวน (Review) และการสะท้อนความคิด (Reflect) ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญของ
OK5R จะช่วยเพิ่มความเข้าใจ และการจดจำเนื้อหา อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำหรับครูและนักเรียนใน
การติดตามพัฒนาการของทักษะการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้แบบฝึกพร้อมกับวิธีการสอน

แบบ OK5R จะช่วยให้การอ่านจับใจความของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะนักเรียนได้อ่านตามวิธีการสอนแบบ OK5R และปฏิบัติกิจกรรมลงในแบบฝึกทุกขั้นตอนช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ ได้ฝึกฝน และทบทวนการอ่านจับใจความของตนเองไปทีละขั้นตอน และพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียนอีกด้วย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลกุยบุรี (วัดวังยาว) ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก เพื่อให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความที่สูงขึ้น และเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความให้มีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การออกแบบวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบวิจัยกลุ่มเดียว วัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest – Posttest Design) (อิทธิพันธ์ สุวทันพรกุล, 2561 : 142) ดังนี้

O ₁	X	O ₂
----------------	---	----------------

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

O₁ หมายถึง การวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความก่อนการทดลอง

X หมายถึง การสอนการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก

O₂ หมายถึง การวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความหลังการทดลอง

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มโรงเรียนกุยบุรี และกลุ่มโรงเรียนหาดขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 13 โรงเรียน แบ่งเป็นกลุ่มโรงเรียนกุยบุรี จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านปากเหมือง โรงเรียนบ้านบน โรงเรียน บ้านหนอง

กระทั่ง โรงเรียนบ้านหนองหมู โรงเรียนวัดกุยบุรี และโรงเรียนอนุบาลกุยบุรี (วัดวังยาว) กลุ่มโรงเรียนหาดขาม จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านรวมไทย โรงเรียนบ้านยางชุม โรงเรียนบ้านหนองเกด โรงเรียนบ้านหาดขาม โรงเรียนดี.มาการีตฟูลเลอร์ โรงเรียนบ้านโป่งกะสัง และโรงเรียนบ้านไร่บน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับสลากให้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เพื่อคัดเลือกโรงเรียนสำหรับเก็บ ข้อมูลวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลกุยบุรี (วัดวังยาว) อำเภอกุยบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 3 ห้อง มีนักเรียนทั้งหมด 94 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลกุยบุรี (วัดวังยาว) อำเภอ กุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 31 คน ซึ่งได้มา จากวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับสลากให้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก จำนวน 4 แผน แผน ละ 2 ชั่วโมง จำนวน 8 ชั่วโมง ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านจับใจความจากนิทาน 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านจับใจความจากตำนาน 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่าน จับใจความจากสารคดี 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านจับใจความจากบทความ ผ่านการตรวจหาความ ตรงตามเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่า มีค่าดัชนีความ สอดคล้องเท่ากับ 1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีความสามารถ ไกล่เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง และนำผลจากการทดลองใช้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมรับคำแนะนำ และ ข้อปรับปรุง เพื่อนำมาแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จากนั้นจึงนำ แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3.2 แบบทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัย ชนิด เลือตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยกำหนดโครงสร้างแบบทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความ โดย ใช้พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามแนวคิดของเบนจามิน บลูม (Bloom's Taxonomy) คัดเลือกบทอ่าน เพื่อนำมาสร้างแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยเลือกเรื่องที่มีความยากง่าย เหมาะสม กับ ระดับชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มีค่าดัชนี ความสอดคล้อง เท่ากับ 0.67 – 1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่างที่ผ่านการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความมาแล้ว จากนั้นแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง คำนวณหาความ เชื่อมั่น (Reliability) ตามสูตร KR-20 ของคูเดอร์และริชาร์ดสัน พบว่า แบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.83 คำนวณค่าความยากง่าย (p) พบว่า มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.31 - 0.80 และค่าอำนาจ จำแนก (r) พบว่า มีค่าอำนาจการจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22 - 0.89 คัดเลือกข้อสอบจากผลการวิเคราะห์ แบบทดสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์ จากนั้นนำแบบทดสอบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นชนิดปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 11 ข้อ ร่วมกับแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ผ่านการตรวจสอบด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00

3.4 แบบฝึกการอ่านจับใจความ เป็นแบบฝึกที่มีกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิธีการสอนแบบ OK5R บทอ่านมีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา 6 โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีภาพประกอบสวยงาม สีสันสดใส คัดเลือกบทอ่านสำหรับอ่านจับใจความเป็นบทอ่านประเภท นิทาน ตำนาน สารคดี และ บทความ โดยคำนึงถึงความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 4 เล่ม ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 หรือมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก จากนั้น นำแบบฝึกการอ่านจับใจความ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง นำผลจากการทดลองใช้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมรับคำแนะนำ และข้อปรับปรุง เพื่อนำมาแก้ไขแบบฝึกการอ่านจับใจความให้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จากนั้นจึงนำแบบฝึกการอ่านจับใจความไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

4. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจ้งวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม เนื่องจากเป็นการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนปกติตามหลักสูตรที่นักเรียนต้องเรียนตามปกติ ซึ่งการเรียนการสอนดังกล่าวไม่ได้ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อนักเรียน และเป็นการศึกษาพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนเท่านั้น นักเรียนสามารถเข้าร่วมและสามารถออกจากกิจกรรมได้ตามความสมัครใจ และในการวิจัยได้มีการเก็บข้อมูลนักเรียนโดยใช้หมายเลขรหัสแทนชื่อของนักเรียน ไม่มีการใช้ชื่อจริงในการวิจัยนี้ และเป็นความลับไม่มีการให้คำตอบแทนแก่ผู้ร่วมการวิจัย

1. ผู้วิจัยชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 เพื่อให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการเรียน วิธีการจัดการเรียนรู้ บทบาทของนักเรียน และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

2. ผู้วิจัยประเมินความสามารถทางการอ่านจับใจความ ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ก่อนการจัดการเรียนรู้ 1 ชั่วโมง กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 31 คน เพื่อเก็บคะแนนก่อนเรียน

3. ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึกกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ตามแผนการจัดการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้น จำนวน 8 ชั่วโมง โดยอ่านจับใจความบทความประเภทนิทาน 2 ชั่วโมง อ่านจับใจความบทความประเภทตำนาน 2 ชั่วโมง อ่านจับใจความ บทความประเภทสารคดี 2 ชั่วโมง และอ่านจับใจความบทความประเภทบทความ 2 ชั่วโมง โดยใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน 8 ชั่วโมง

4. ผู้วิจัยประเมินความสามารถทางการอ่านจับใจความ ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ หลังการจัดการเรียนรู้ 1 ชั่วโมง ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 31 คน เพื่อเก็บคะแนนหลังเรียน

5. ผู้วิจัยสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จากแบบสอบถามความคิดเห็นชนิดปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 11 ข้อ ร่วมกับแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ

6. นำผลคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน และผลจากแบบสอบถามความคิดเห็นไปหาค่าทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ผล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

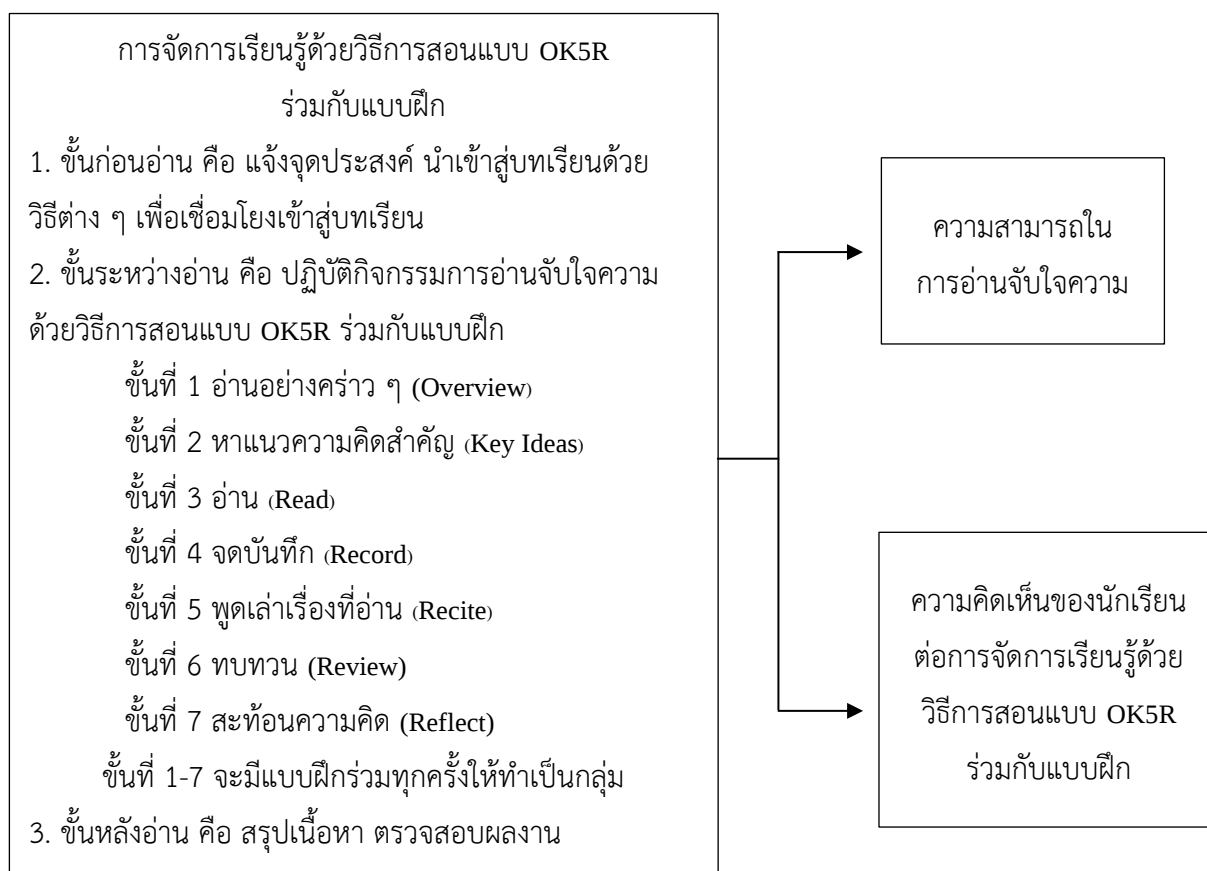
5.1 วิเคราะห์คะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยคำนวณค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และสถิติ $t - test$ แบบ Dependent ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5.2 ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน เรื่องการอ่านจับใจความที่มีต่อวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำความคิดเห็นที่สื่อความหมายในทิศทางเดียวกันจัดเข้าหมวดหมู่เดียวกัน และสรุปเป็นรายด้านประกอบด้วยประเด็นสำคัญ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดวิธีการสอนแบบ OK5R ซึ่งเป็นแนวคิดของ Walter Pauk ที่พัฒนามาแนวทางการสอนอ่านมาจาก Francis P. Robinson ผู้คิดค้นวิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่มีขั้นตอนการสอนที่แตกต่างกัน โดยแนวคิดวิธีการสอนแบบ OK5R มีการเพิ่มขั้นตอนการจดบันทึก (Record) และขั้นตอน (Reflect) เพื่อส่งเสริมความแม่นยำทางการอ่าน และนักเรียนได้สะท้อนความคิดของตนเองต่อเรื่องที่อ่าน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำวิธีการสอนแบบ OK5R มาร่วมกับแบบฝึก โดยนำแบบฝึกมาใช้ร่วมทุกขั้นตอน เพื่อให้

นักเรียนเกิดความมั่นใจ และสามารถอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ขั้นก่อนอ่าน เป็นขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นระหว่างอ่าน เป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก มี 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 อ่านอย่างคร่าว ๆ (Overview) ขั้นที่ 2 หาแนวความคิดสำคัญ (Key Ideas) ขั้นที่ 3 อ่าน (Read) ขั้นที่ 4 จดบันทึก (Record) ขั้นที่ 5 พุดเล่าเรื่องที่อ่าน (Recite) ขั้นที่ 6 ทบทวน (Review) และขั้นที่ 7 สะท้อนความคิด (Reflect) 3) ขั้นหลังอ่าน เป็นขั้นสรุปบทเรียน โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก

การทดลอง	จำนวน (N)	คะแนน เต็ม	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	t	df	p
ก่อนเรียน	31	30	14.45	3.99	17.43	30	<.001
หลังเรียน	31	30	20.71	3.21			

*p < .05

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก พบว่า จากการวิเคราะห์แบบสอบถามชนิดปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 11 ข้อ ร่วมกับแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ ในภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (M = 4.48, SD = 0.61) และนักเรียนมีความคิดเห็นเชิงบวก โดยสามารถจำแนกได้เป็นรายด้านประกอบด้วยประเด็นสำคัญ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนที่สะท้อนผ่านการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยนักเรียนรายงานว่าการสอนนี้ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้ดีขึ้น ส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ความคิดเห็นของนักเรียนยังสะท้อนถึงบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานและมีส่วนร่วม ซึ่งอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก

รายการประเมิน	M	SD	แปลผล	ลำดับที่
ด้านการจัดการเรียนรู้				
1. แบบฝึกมีความน่าสนใจ	4.55	0.61	มากที่สุด	4
2. เนื้อเรื่องมีความสนุกสนาน	4.39	0.55	มาก	9
3. เนื้อเรื่องสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.48	0.56	มาก	5
4. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถ ในการอ่านจับใจความได้ดีขึ้น	4.58	0.55	มากที่สุด	3
5. กิจกรรมการเรียนการสอนมีความสนุกสนาน	4.26	0.51	มาก	11
6. กิจกรรมการเรียนการสอนฝึกความคิดสร้างสรรค์	4.45	0.61	มาก	6
7. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วม กับเพื่อน ๆ	4.29	0.52	มาก	10
รวมด้านการจัดการเรียนรู้	4.43	0.57	มาก	(3)
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้				
8. บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนมีความสนุกสนาน	4.74	0.51	มากที่สุด	1
9. บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.65	0.60	มากที่สุด	2
10. ครูให้ความสนใจและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ทุกขั้นตอนอย่างทั่วถึง	4.42	0.83	มาก	8
รวมด้านบรรยากาศการเรียนรู้	4.60	0.67	มากที่สุด	(1)
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
11. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการอ่านจับใจความไปประยุกต์ใช้ เพื่ออ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้	4.45	0.61	มาก	6
รวมด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.45	0.61	มาก	(2)
รวมทุกด้าน	4.48	0.61	มาก	

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก พบว่า คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก สูงกว่าคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากวิธีการสอนแบบ OK5R เป็นวิธีการสอนอ่านที่ช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียนอย่างเป็นขั้นตอนเริ่มจากให้นักเรียนได้สังเกตบริบทแวดล้อมของเรื่องที่อ่านอย่างคร่าว ๆ ก่อน จากนั้นพิจารณาหาแนวความคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน แล้วจึงอ่านเรื่องอย่างละเอียดพร้อมทั้งตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ขณะอ่านเรื่องยังสามารถขีดเส้นใต้หรือทำสัญลักษณ์ใจความที่พบในแต่ละย่อหน้า พร้อมทั้งสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านเป็นสำนวนภาษาของตนเอง นอกจากนี้ยังพูดเล่าเรื่องที่อ่าน เพื่อระลึกถึงความจำจากเรื่องที่อ่าน และทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังสามารถแลกเปลี่ยน หรือสะท้อนความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกับผู้อื่นอีกด้วย โดยครูมีบทบาทส่งเสริมนักเรียน คอยดูแลการฝึกของนักเรียน และคอยกระตุ้นนักเรียนเพื่อแสวงหาคำตอบหรือพิจารณาหาใจความจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ Walter Pauk (1984 : 168-169) ได้กล่าวว่า การสอนแบบ OK5R เป็นวิธีการอ่านรูปแบบหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้อ่านสามารถค้นหาใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว และมีลำดับขั้นตอนการอ่านที่ชัดเจน โดยเฉพาะขั้นจดบันทึก และขั้นสะท้อนความคิด เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อการอ่านที่ช่วยส่งเสริมความแม่นยำทางการอ่านมากยิ่งขึ้น ดังที่ ผลการวิจัยของ Nurul Aiman (2021 : 35) ที่ได้ศึกษาพัฒนาความสามารถในการสอนอ่านด้วยวิธีการอ่านแบบ OK5R พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีผลคะแนนการอ่านหลังเรียนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนการอ่านก่อนเรียน

นอกจากนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้นำแบบฝึกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนสามารถจับใจความได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยคำนึงหลักของการสร้างแบบฝึกสอดคล้องกับ Zita Glasgow & Seels (1990 : 5) กล่าวว่า หลักการสร้างแบบฝึกจะต้องคำนึงถึงทฤษฎีจิตวิทยาแล้ว ผู้สอนควรคำนึงถึงการวิเคราะห์เนื้อหาหรือสภาพปัญหา กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำแบบฝึก พัฒนาแบบฝึก และนำแบบฝึกไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และประเมินผลว่าผู้เรียนนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และผู้วิจัยยังคำนึงถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดี จะต้องมีกิจกรรมที่หลากหลายแบบในชุดฝึก เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย มีสีสัน รูปภาพประกอบสวยงาม น่าสนใจ เพื่อจูงใจผู้เรียน และมีระยะเวลาในการฝึกฝนที่เหมาะสม โดยนักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติ ตรวจสอบความถูกต้อง และทบทวนได้ด้วยตนเอง ดังที่ ดร.ณิ จารัสภูมิ (2564 : 93) ได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R ร่วมกับแบบฝึก เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ5R ร่วมกับแบบฝึก ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ 1) ขั้นก่อนอ่าน เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นระหว่างอ่าน เป็นการปฏิบัติกิจกรรม การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ5R ร่วมกับแบบฝึก มีการนำแบบฝึกเข้ามามีส่วนร่วมในการอ่าน เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถจับใจความได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และ 3) ขั้นหลังอ่าน เป็นการสรุปเนื้อหาจาก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1) ขั้นก่อนอ่าน เป็นขั้นที่ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ พร้อมทั้งจัดกลุ่มนักเรียนตามความ เหมาะสม พร้อมทั้งชี้แจงอธิบายกระบวนการทำกิจกรรมกลุ่ม และเชื่อมโยงนำเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้คำถาม การให้นักเรียนดูและสังเกตภาพที่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อสร้างแรงจูงใจในการอ่าน ดังที่ Gagne (1985 : 70-90) กล่าวถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ คือ การกระตุ้นและ ดึงดูดความสนใจของนักเรียน เป็นการช่วยให้นักเรียนสามารถรับสิ่งเร้าหรือสิ่งที่จะเรียนรู้ได้ดี การแจ้ง จุดประสงค์ของการเรียนให้ผู้เรียนทราบ เป็นการช่วยให้นักเรียนได้รับรู้ความคาดหวัง และการกระตุ้นให้ระลึก ความรู้เดิม เป็นการช่วยให้นักเรียนดึงข้อมูลเดิมที่อยู่ในหน่วยความจำระยะยาวให้มาอยู่ในหน่วยความจำเพื่อ ใช้งาน (Working Memory) ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

2) ขั้นระหว่างอ่าน เป็นขั้นที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ5R ร่วมกับแบบฝึก ประกอบด้วยขั้นตอนการอ่าน 7 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 อ่านอย่างคร่าว ๆ (Overview) ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้พอเข้าใจเรื่องที่อ่านใน ภาพรวม ขั้นที่ 2 หาแนวความคิดสำคัญ (Key Ideas) ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านเรื่องอย่างรวดเร็ว เพื่อหาแนวคิด สำคัญ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่ปรากฏในเรื่องอย่างคร่าว ๆ ขั้นที่ 3 อ่าน (Read) ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันอ่านเรื่องอย่างละเอียด โดยอ่านไปทีละย่อหน้า ซึ่งในขณะที่อ่านนักเรียนสามารถขีดเส้นใต้หรือทำ สัญลักษณ์ใจความที่พบในแต่ละย่อหน้า และร่วมกันตั้งคำถามและตอบคำถาม ขั้นที่ 4 จดบันทึก (Record) ผู้วิจัยให้นักเรียนจดบันทึกใจความสำคัญหลังการอ่าน เนื่องจากการจดบันทึกลงในกระดาษจะช่วยให้นักเรียน เกิดความเข้าใจเรื่องมากยิ่งขึ้น ขั้นที่ 5 พูดย่อเรื่องที่อ่าน (Recite) ผู้วิจัยให้นักเรียนพูดย่อเรื่องที่อ่าน เพื่อ เป็นการส่งเสริมความแม่นยำทางการอ่าน เป็นการทบทวนความจำจากเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 6 ทบทวน (Review) ขั้นตอนนี้ นักเรียนจะได้ทบทวนเรื่องที่ตนเองอ่าน โดยผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนเรื่องที่อ่านเป็นแผนผังความคิด และ ขั้นที่ 7 สะท้อนความคิด (Reflect) ขั้นนี้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบคำถาม โดยผู้วิจัยถามคำถาม สะท้อนความคิดให้นักเรียนร่วมกันเชื่อมโยงความรู้เดิม ความรู้สัณนิษฐาน เพื่อแสดงความคิดเห็นของตนเอง ฝึกความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อเรื่องที่อ่าน

3) **ชั้นหลังอ่าน** เป็นขั้นการสรุปเนื้อหาจากเรื่องที่อ่านตรวจสอบผลงานของนักเรียน เช่นเดียวกับ กุลิศรา จิตรชญาวนิช (2564 : 58) ได้กล่าวถึงหลักการสรุปบทเรียนว่า การสรุปบทเรียนเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนทำ หลังจากได้สอนบทเรียนหรือเนื้อหาเสร็จสิ้นแล้ว โดยสามารถใช้วิธีการสรุปบทเรียนได้หลาย ๆ รูปแบบ เช่น การอธิบายอย่างสั้น ๆ การสนทนาซักถาม การอภิปราย และการให้ทำแบบฝึกหัด นอกจากนี้การสรุปบทเรียน อาจให้นักเรียนสรุปเอง หรือช่วยกันสรุปโดยครูผู้สอนอาจเป็นผู้อธิบายเสริมก็ได้ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยใช้เวลาสรุปสั้น ๆ 5-10 นาที อีกทั้งนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ ด้วยการแสดงถึงประโยชน์ คุณค่า ข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านเพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจต่อเรื่องที่อ่าน

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($M = 4.48$, $SD = 0.61$) นักเรียนมีความคิดเห็นด้านบรรยากาศการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 อยู่ในระดับมาก และด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด ในภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นเชิงบวก โดยสามารถสรุปความคิดเห็นของนักเรียนเป็นรายด้านและอภิปรายได้ตามลำดับดังนี้

ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม นักเรียนเกิดความสนุกสนาน และครูให้ความสนใจอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ทุกขั้นตอนอย่างทั่วถึง เนื่องจากวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึกทำให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนตลอดการทำกิจกรรม ส่งผลให้บรรยากาศในชั้นเรียนเกิดความสนุกสนาน โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียนทุกขั้นตอน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังที่ กุลิศรา จิตรชญาวนิช (2564 : 8-9) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ที่ดีว่าการจัดการเรียนรู้หรือการสอนที่ดี และมีประสิทธิภาพนั้น นักเรียนต้องได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง หรือได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน ครูผู้สอนต้องสร้างความสนใจของนักเรียนทำให้นักเรียนสนใจเรียนตลอดจนจบกระบวนการสอน และจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดี

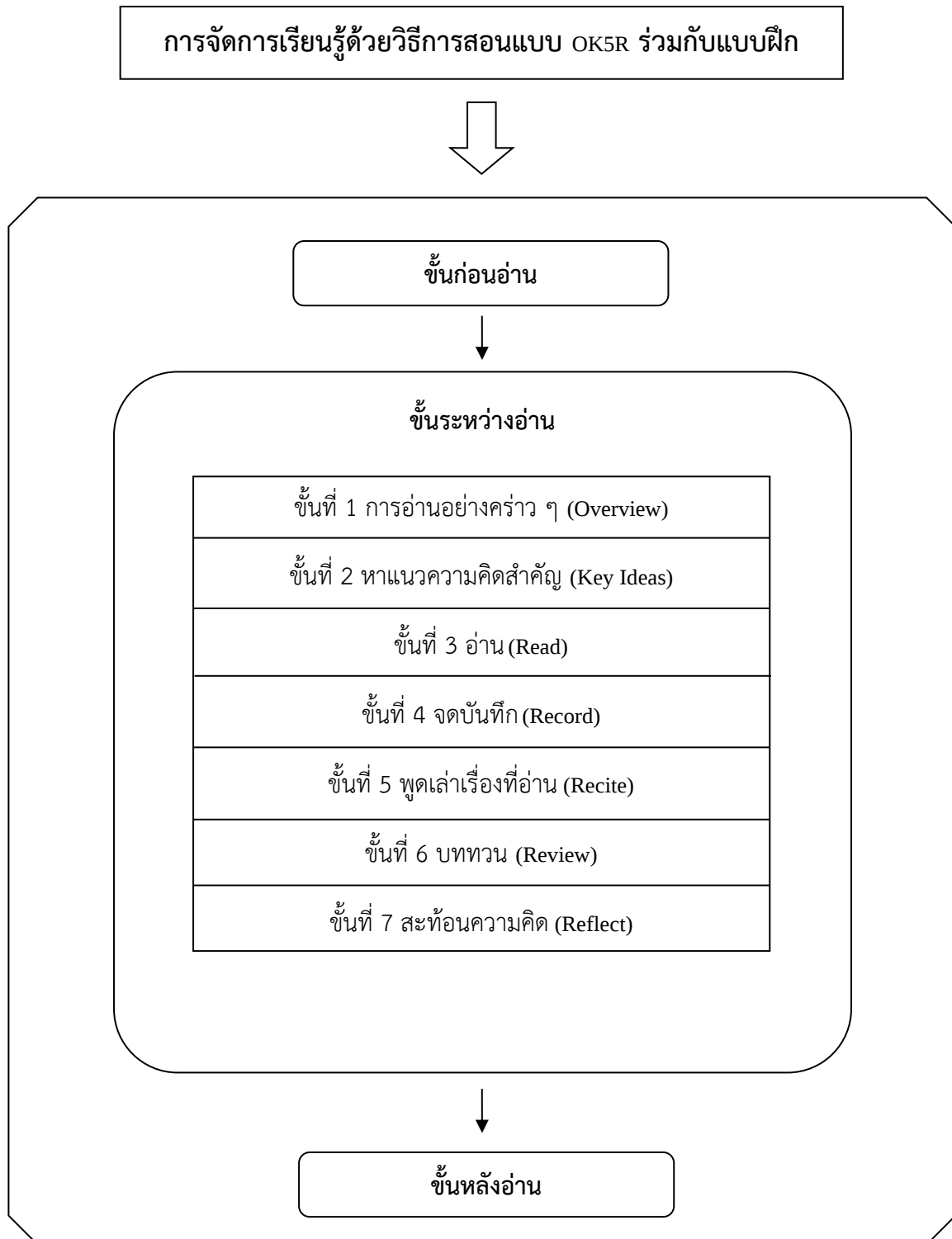
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับ ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการอ่านจับใจความในชีวิตประจำวันได้ เนื่องจากวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึกทำให้นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ เกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่ออ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ นุรโอมาน เจอะอาแว (2564 : 75) ได้จัดการเรียนรู้วิธีสอนอ่านแบบ OK5R ร่วมกับผังกราฟฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของแบบฝึก เนื่องจากแบบฝึกมีกิจกรรมที่หลากหลาย เนื้อเรื่องที่นำมาให้อ่านมีความน่าสนใจและสนุกสนาน เมื่ออ่านแล้วได้รับความรู้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้งนักเรียนยังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้ดีขึ้น และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนการสอนมีความสนุกสนาน เช่น กิจกรรมการตั้งคำถามและการตอบคำถาม กิจกรรมการพูดเล่าเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมร่วมกับเพื่อน ๆ และกิจกรรมยังช่วยฝึกความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน เนื่องจากวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึกช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้เข้าใจมากขึ้น โดยนักเรียนได้อ่านอย่างเป็นระบบขั้นตอนมีแบบฝึกในการทบทวนทุกขั้นตอนของการอ่าน ช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของปฎิญา โกมลกิตติสกุล (2565 : 85) ได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด พบว่านักเรียนมีคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งครูมีกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนได้ฝึกความคิดสร้างสรรค์ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนของครูไม่ว่าจะเป็นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม โดยนักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จึงทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานและมีส่วนร่วมร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน ดังที่ ฌีรดา เวชญาลักษณ์ (2561 : 31) กล่าวว่า การสอนของครูผู้สอนเริ่มตั้งแต่ การวางแผนการสอนการดำเนินการสอน และการประเมินผล หากครูผู้สอนวางแผนและออกแบบการสอนที่ดี จะทำให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่นเดียวกับ วรณิ ลิ้มอักษร (2554 : 79) ที่กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่า การจัดกิจกรรมที่หลากหลายมี การแข่งขัน หรือการทำงานกลุ่ม มากกว่าการทำงานเป็นรายบุคคล จะทำให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่น สนุกสนานกับการเรียนหรือการทำงาน

สังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่

วิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก ในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรมจำนวน 3 ขั้นตอน โดยเริ่มจากขั้นก่อนอ่าน เป็นขั้นการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ เชื่อมโยงนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นระหว่างอ่าน ประกอบด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก และขั้นหลังอ่าน เป็นการสรุปเนื้อหาจากเรื่องที่อ่าน และตรวจสอบผลงาน โดยวิธีการสอนดังกล่าวช่วยในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 2 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1) ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับวิธีการสอนแบบ OK5R โดยอาจปรับวิธีการสอนแบบ OK5R ในแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน เช่น เพิ่มกิจกรรมเสริมความเข้าใจ หรือ การอภิปรายในชั้นเรียนหลังการอ่าน เพื่อให้การอ่านจับใจความมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากวิธีการสอนแบบ OK5R สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้มีความเหมาะสมกับบริบทในการอ่านของนักเรียนแต่ละระดับชั้นได้

1.2) ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับแบบฝึก ควรเลือกเนื้อหาที่นำมาให้นักเรียนอ่านให้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน และควรออกแบบแบบฝึกให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย มีระยะเวลาในการฝึกที่เหมาะสม เนื่องจากการเลือกเนื้อหาที่ความเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน และการออกแบบแบบฝึกให้เหมาะสมจะช่วยให้ นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและสนใจเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น

1.3) ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับบรรยากาศการเรียนรู้ บรรยากาศในการจัดการเรียน การสอนควรมีความสนุกสนาน นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ครูให้ความสนใจและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ทุกขั้นตอนอย่างทั่วถึง เนื่องจากการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี และมีประสิทธิภาพ นักเรียนต้องได้ลงมือปฏิบัติ เกิดความกระตือรือร้น ครูอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนและมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน จะช่วยส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ได้ดีทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้น

2) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1) ควรศึกษาวิธีการสอนแบบ OK5R กับนักเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น และนำไปพัฒนาทักษะการอ่านประเภทอื่น หรือทักษะอื่น เช่น การเขียนสรุปความ

2.2) ควรศึกษาวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้ หรือเทคนิคอื่น เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เทคนิคเพื่อนคู่คิด และเทคนิคทีมคู่เดียว

2.3) ควรศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R โดยใช้บทอ่านประเภทอื่น เช่น ข่าว เรื่องสั้น เป็นต้น ตามความเหมาะสมในระดับชั้นของนักเรียน

2.4) ควรศึกษาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึก ในเรื่องความคงทนของการเรียนรู้หลังจบการทดลองเป็นระยะเวลา 3 – 6 เดือน เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของการสอนว่านักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้นนานเพียงใด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- กุลิสรา จิตรขณาวณิช. (2564). *การจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณิศา เวชญาลักษณ์. (2561). *หลักการบริหารจัดการชั้นเรียน*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดร.ณิ จารัสภูมิ. (2564). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- นุรไอมาน เจอะอาแว (2564). *การจัดการเรียนรู้วิธีสอนอ่านแบบ OK5R ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนย่อความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปวิญญา โกลกิติสกุล. (2565). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด*. การค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาภาษาไทย. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วรรณิ ลิ้มอักษร. (2554). *จิตวิทยาการศึกษา*. สงขลา: นาคิลป์โฆษณา.
- แวมยุรา เหมือนนิล. (2556). *การอ่านจับใจความ*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2563). *สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563*. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2566. แหล่งที่มา: <https://www.niets.or.th>
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2564). *สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564*. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2566. แหล่งที่มา: <https://www.niets.or.th>
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2565). *สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565*. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2566. แหล่งที่มา: <https://www.niets.or.th>
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2566). *สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566*. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566. แหล่งที่มา: <https://www.niets.or.th>

อิทธิพันธ์ สุวทันพรกุล. (2561). *การวิจัยทางการศึกษาแนวคิดและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Nurul Aiman. (2021). *The Use OK5R (Overview, Key Ideas, Read, Record, Recite, Review and Reflect) Method In Teaching Reading At Tenth Grade Of Sman 1 Woja In Academic Year 2020/2021*. Education Program. Faculty Of Teacher Training And Education English : University Of Muhamadiyah Mataram.

Walter Pauk. (1984). *How to study in college*. U.S.A.: Houghton Mifflin.

Zita Glasgow, & Seels, B. (1990). *Exercises in Instructional Design*. U.S.A.: Merrill Publishing Company.